

გაზეთს „შრომას“ რომ ამ დღეებში იქ თავს დასხმან ლაპათ თავ. როსტ. ბერ. მიქელაძეს და გულარცავთ, რაც კი რამე ძირითას გაჩნდა, სულ წაულიათ. ამბობენ, ფულად-ფულიც რამდენიმე ათას მანეთამდის წართვეს. სოფელში ხმა დაუყრიათ, ეს ამ-ბავთ უთუოდ გაქცეულმა ზორები მიქელაძემ მოხდინათ, მაგრამ ჩვენ მას ვიფირობთ, ამბობს გაზეთი, რომ ზორები მიქელაძე ამ საქმეში, როგორც ზოგიერთს სხვა ავაზაკობასა და ქურდობაში, სულ ტყურიად იხსენება (?) მისის სახელით ხარგებლობენ სხვა ქურდები და ავაზაკები, რომ გამომდინარებულის და სამსაჯულოს კვალი დაუბნიან, თორებმ ნამდილად ამ სა-ქმის მომხდენი სულ სხვა უნდა იყოს.

ხვალ, პატრიუნის თეატრში გაიმართება სადამა, ჩვენი დრამატიული დასის რამდენიმე აკტორებისა და კრიტიკოთა დახმარებით. სხვათა შორის, წკითხულ იქმნება ახალი პოემა მ. ჭავჭავაძისა — „განდეგილი“.

დოკუმენტი პორტონის კორონაციიდან დამცირების

ოზურგეთი, 5 მარტს. იმდენი ილაპარაკეს ამ მოკლე დროებში გურიაშე, რომ ვგონებოთ საჭირო აღარ იყო მიგებარებული რამე. მაგრამ უკანასკნელმა შენიშვნამ მისამართიდამ გაზეთ „შრომაში“ გამოგენიშვია კადეკა, ესთქვათ რამდენიმე სიტყვა სიმართლის დასაცემლად.

თუ კი „შრომა“ თეალ-ურს ადევნებდა გურიის საქმეებს, ჰკითხულობდა იმ ცნობებს, გურიაში დღემდის შოთ ადმინისტრაციაზედ რომ იწერდოდა გაზეთებში, როგორ დაუზერხოთ არ იყო მიმხვდარი, თუ ვინ იყნენ მიზეზნი გურიაში უწესობის გამრავლებისა, ანუ ვინ რწერება იმ წერილს, რომელშიაც აქებს და აღი-

ნებული რეკლ ზარს და მეორეთი იშნის მოგებით თითო უქნედა მეფისტონებს. ვაგონში იჯდა ერთი რუს ქალი, რამელსაც გეერდით მოსაზღვრობდა ერთი კინტო. როდესაც მოატანეს, კინტო ნახევრად ვადწვა საჯდომებელ, ფეხი-ფეხზედ შემოიდა და მედილური სახე მიიღო.

— მეთი შეხედე იმ ლოტიაკ ბალდუას, რა ამბ ვშია და?! შეენა ერთმა სხვებს და იმათ ერთ ხმად კიური დასცის.

— ზა აღინ შაურ ია სამ ბარინ, მაშ! — შემოსახა იმან თავის ხმა გიცებს.

ცხენის რეინის გზამ შეუხეია და აღმართზედ შეიგრიალა.

— ჰა ახლა არ დაიხოცებით? — გასახა ერთმა კინტომ იქ მოგროვილ შევაიტონებს, რომელთაც შურია ავსე თვალი გაყილებს ვაგონს. — აბა, თვევნ ჯავრს ეხლა ამოვიყრით, ა! მუშტაითისკენ რომ ახალ ჰაერზედ ერთი ჩარექი დვინის დალევა გდომისა, რაზ ჩაერქაც მაგათთვინ უნდა მიგიცა...

დებს ჯერ უქებარ პირებს. გასაკვირებელი არ არის, რომ ერთხა ვინმე ნეტარ ხსნებულის წყალობით გა-სუქებულმ, პირალიბამ, მოიხელთა დრო, შეესა ქება, როგორც მიცვა-ლებულის, ეგრეთვე თავის ამყოლე-ბისთვის, მხოლოდ ძნელი მოსაფიქ-რებელი იყო, რომ პატივეცმულ „შრო-მის“ ფურცელზედ ეროვნა აღილი ამ ნაირი „აღაპების“ აღწერას. სადი-ლის გაკეთება მოსამსახურებისაგან, სურის მირთმევა დეპუტატის ხელით, სრულებით ყურადღების ლირსი არ არიან: ვინ არ იცის, როგორ იმარ-თება ამ გვარი ნადიმები ჩვენ ში; ყო-ველ ჯურის აღამიან ყავ-თვისი მომხ-რენი: — „მა ძმისთვისათ შე დღისთ-ვისათ“. აქ არის გასაოცარი ის, რომ აღაპის გამკეთებლებს დაურღვევით მისი წესები. ჩვენში ჩვეულება ამ ნაი-რი გახლავთ: წლის თავზე გარდაც-ვალებულს გაუკეთებენ აღაპის, მოიწ-ვევენ ამ აღაპე მონაზენებსა და სა-ზოგადოდ გლოხაკებს, რომლებსაც აჭ-მევენ, ასმევენ, მიცვალებულს და-ალოცვინებენ და ფულებსაც დაური-გებენ წოლმე. აქ კი საქმე უკუღმა მოუხდენიათ, ე. ი. გლოხაკებისთვინ პირ აქეთ გამოურთმევიათ ფულები სურის საყიდლად, რომ იმით საესე დღინო საზედაშოდ შეეწირათ.

სხენებულ შენიშვნაში საკეირველ მოელენად არის მოხსენებული ის, რომ იმ აღაპე სუდიელებთაგანი არავინ ყაფია! მართალია, ჩვენი მაშრა-ძლიერ შეიწრებული იყო, ეს რამ-დენიმე წელია ზნეობით და უფრო მატერიალურად, მაგრამ, რაც არ ეცა-დენ, ჯერ კიდე ვერ დაუკარგეს ნიჭი, განარჩიონ კაცი კაცისავან... ზოგს თავს ეძინან და, ზოგს კი ვირ-თაგ-ვას. აი, როგორი სიმღერა შეთხეს სოფლებმ, იმ აღაპის თაობაზე:

თაგები დარაზმულიყვნენ
სულ ყველა მუნდრით ჩატმული,

— მერე თუ ქეიფზედ არ იყვნენ არც კი ჩაგსომდენ და, — წართვა სი-ტყვების ერთობაზე კინტომ. ჰკირი: ფაიტონ, ფაიტონ! შემოგხედავს, თუ ჩიხა გა-ცვია, ყურსაც არ გაიბერტყდა და... ასა ეხლა ეგრე იხრუკეთ, ჰა!

— რა ნიშნს უგებ? მს უსამართლობაა, წასძახა უკანიდან ერთმა ხან-ში შესულმა კაცმა, რომელიც ხური ან დურგალი უნდა ყოფილიყო. რამ-დენი საშეალი კაცი იყო, ფაიტონ-ზედ იჯდა, იმითი ლუქმასა სჭამდა, ეხლა შიმშილით უნდა დაიხოცნენ!

— ბიჭი, საქული! — ჰაერა ერთმა კინტომ მეორეს ხელი, ჩაირბინე მტკარზედ, ჩერა წნელები დაალებე, თორებმ ამისთანა ჰკირი კაცი კაცის რომ კუკა საღმე გაეპაროს, ხომ მალაქი დაიღიანება... შენ, ჩერი ძმა, ხელების ჩაუ-კარგი და თავ-მატონებით ცალი ჩოხის კალ-თა მხარზედ შემოიგდო...

— შეილო, ეს გზა ლილობები გაი-მოიყენს? — ჰკირი დათებას ერთმა შუა-ტანის ქერიგმა დედა-კაცმა. პინტომ სიცილი შეიკვა და უთხ-რის:

— როგორ არა, დედიჯან! ლილო-ზედ კი არა, თუნდა მარტყოფს აგიყ-ვნის. აი, მეც მა-დავითში მიედივან სალოცავალ — შეგეწიოს იმისი მად-და მაგათი უჯირათობით. რაა, სულ

სტიროლი: შენგრილ მოვკედებით შენგან გვაქვს სული ჩადგმული. მწირებელად მელი მაჟყადათ ზედაშოდ სურა დაღმული, დაკვნად ჭირების მარტინი აღილი ადგილი ამ ნაირი „აღაპების“ აღწერას. ხალ-ობაში უთხრი მასტული:

შინ წყალი, უკან მეწყერი, მე მიმინო და შენ წყერი; ქარავ, შენ რად არ იცანი ძაღლი პირჯერის საწერი, აღარც ვარია გაუშვი, არც სტოლზედ ხორცის ნაჭერი.

შეეღი სიმართლის მოუკარე.

ცოც. ჯვარის (რაჭის მაზრა), 1 მარტს. მეთ დროს ჯვარისა ისეთი ნახსენები სოფელი იყო, რომ რაჭის მაზრაში ერთი სოფელი ვერ გაუს-ტორდებოდა. რაჭაში რომ ვინმე უცხ-კაცი შემაფილოდა, პირველ ჯვარისას იკითხებიდა. ამ სოფელში სცხოერებენ მთავრობა, მაშინაც სჭირია თვით სა-ზოგადოების დახმარებაც და მისს სი-სუსტეს ზედ დაუმატეთ კიდე ეს გან-დეგილობა ამ განელენინ, მცოდნე პირთა, მაშინ რილა ნუგეში, რა იმედი საზოგადოებას. მინდოდა ჩამომე-თვალი, ქეყუნის თვალში გამოშვებინა ის ბატონები, რომელიც ასე უნ-გარიშოდ აქეზებენ ბოროტებაზე ხალხს, ჰრევნიან მას, მაგრამ მეფის ქან-დეგილობა ამ განელენინ, მცოდნე პირთა, მაშინ რილა ნუგეში, რა იმედი საზოგადოებას. მინდოდა ჩამომე-თვალი, გამოშვებინა აზნაურები და სხვა გლეხ-ნი. რაც შეიძლება სოფლის ცხოვრებიდან მოგომო-რებდა უკვე-ლი პატიონება და სინიდისი. მაგრამ ეხლა დიხეთ ამ დროს რომ იმ გვარის ინსენებს სოფელს დღეს ჭანდაბის სახელ-წოდება თუ მოუდგება. ამ უკა-ნაკელ წლებში ისეთი საზიზლარი მოქმედებანი გაერცელდა, რომ ვით მოხუცი ეგრევე ყრმანი ჭმუნგარე-ბის მოიყვანა. მკელესიაზე გამოხვალ, მუდამ ფიქრში უნდა იყვე, არაენ დაგ-ხეხოს, თუ აქ გადარჩი, და ყოველ ეძმა მოელი აგრე დაგესხმიან შინ და სახლობით აგილებენ, გადაგწვენ, გადაგბუბევენ. საქონელს გარეკ დი-ლით საძოვოზედ — სალამს მოგბლავ-ლებს ჭირებისა-კარებზედ თუ არა — არ იცი — თუ სული შერჩენია, ღმერთის მადლობა შესწირე, ნულარ სჩივი მისს ყურს ან კუდს ან სხვა რომ სხეულს, რომელიც ბოროტე წაუქრიათ, საძო-ვარზე დაუგდებინებიათ. მე მოხუცი

რო გასპალინები უდაკარაობდენ“. მე და შენ კი არ მოგციხდება ახალი ჰა-რის ჩაგლაპა და მწვანეზედ გაიკრებება? წელიწადი — თორმეტი თუ თავ-წალუ-ნული მუშაობ, მერე რიყის აყრი-ლებულ დუქანში ჯდომას, მწვანე-ზედ გახეიდე და კარგ ჰაერში ერთი-ორი ჩარექა დღინოც ჩაპყილი, არ გირჩენია?

ლილომდენ ელირება სამი შაუ-რი. მაირა ბარებ შენთვინაც ავიდებ, დელიჯან!

— შენ გაიხარე, შეილო, წუთის-სოფელში, — დალოცა დედა-კაცმა და ჯიბისკენ ხელი წაილო ფულის ამო-სალებად.

— რას არყუებ, ცოლა! ზოგია მეორე ამხანაგმა. დელიჯან, შენ სა-იორი ჩაერქა და თავ-მატონებით ცალი ჩოხის კალ-თა მხარზედ შემოიგდო... შეგეწიოს, შეილო და უთხ-რის:

გარ, მახსოეს ძეელი, ტყბილი ჭრო. წარმოიღინეთ, ბატონტური წარმოიღინეთ, ხარო უნდა იყოს ჩემული უკერება ზარაპარაკ არ მაშინია. დაიკარგა ძეელებური სი-ყვარელული, სათნოება და

